

між індивідами на наднаціональному рівні та вільного доступу кожного до світових інформаційних ресурсів. Отже, на даний час модель громадянського суспільства перебуває під впливом інформаційних та глобалістичних тенденцій соціальних перетворень, характерних постіндустріальному періоду, що дозволяє стверджувати про присутність нерозривних сутнісних зв'язків між концепціями громадянського, інформаційного і глобального суспільства.

Література

1. Економічна теорія: Політекономія ; за ред. В.Д. Базилевича. – К. : Знання, 2006. – 631 с.
2. Шляхтун П. Політологія (теорія та історія політичної науки) / П. Шляхтун – К. : Либідь, 2002. – 576 с.
3. Остроумов С.В. История идеи гражданского общества в англо-американской либеральной политической традиции / С.В.Остроумов. – Монреаль : Accent Graphics Communications: 2013. – 128 с.
4. Карась А. Філософія громадянського суспільства в класичних теоріях і некласичних інтерпретаціях: Монографія. – Київ; Львів : Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2003. – 520 с.
5. Глазьев А. Теория долгосрочного технико-экономического развития. М. : ВлаДар, 1993. – 310 с.
6. Лайон Д. Інформаційне суспільство: проблеми та ілюзії // Сучасна зарубіжна соціальна філософія. – К., 1996. – С.362–380
7. Войтович Р. Глобальне суспільство як нова форма соціальної організації у сучасних умовах // Державне управління: теорія та практика. – 2005. – № 2 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.nbuv.gov.ua>.

УДК 316.4:35.077.6 (043.2)

Тихомиров О. О., к.ю.н.,
Іщенко М. Т., студентка,
Національна академія СБУ, м. Київ, Україна

ЕЛЕКТРОННЕ УРЯДУВАННЯ ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА В УКРАЇНІ

Одним з головних пріоритетів України є прагнення побудувати орієнтоване на інтереси людей, відкрите для всіх і спрямоване на розвиток інформаційне суспільство, в якому кожен міг би створювати і накопичувати інформацію та знання, мати до них вільний доступ, користуватися і обмінюватися ними [1].

Кожна країна світу перебуває на етапі становлення інформаційного суспільства як новітньої парадигми суспільного розвитку, що певним чином

поєднала у собі всі найкращі здобутки людської цивілізації, дала поштовх позитивним зрушенням в усіх сферах життєдіяльності суспільства і задоволення його потреб, ставши основою розвитку людських потенціалів, якнайширшої реалізації конституційних прав і свобод громадян, поставивши пов'язані з цим відносини на якісно новий рівень існування [2]. Людина інформаційного суспільства на якісно іншому рівні здійснює діалог з державним апаратом, виводить на новий рівень власну освіченість тощо [3].

У нових цифрових реаліях сьогодні живуть вже і вчорашні сусіди України по радянському минулому – Грузія, Молдова чи Естонія. Ще в 90-х роках вони виявили, що, наприклад, при переході на електронну систему закупівель економія бюджетних коштів складає близько 50% від звичних витрат. Та сама Грузія завдяки е-закупівлям за два роки вже зекономила \$200 мільйонів. А набагато обмеженіша в ресурсах Молдова зараз активно просуває ідею єдиного дата-центру, на основі якого всі урядові установи вже надають громадянам уніфіковані послуги [4].

Як показує досвід провідних країн, розбудова інформаційного суспільства обов'язково передбачає запровадження електронного врядування. Саме поняття «електронного уряду» з'явилося на початку 90-х років, реалізовуватися ж практично цей механізм почав тільки наприкінці 90-х. Започаткував реалізацію ідеї електронного уряду Сінгапур, ставши першою країною, де у 1999 році був створений масштабний урядовий портал eCitizen Centre (www.ecitizen.gov.sg). Урядовий портал країни не тільки почав надавати інформаційні послуги, але й дозволив отримати деякі державні послуги, для яких раніше населення було змушене відвідувати різні міністерства та відомства [5].

Однозначної трактовки електронного урядування сьогодні не існує. Дослівний переклад з англійської «e-government» українською мовою як «електронний уряд» є не зовсім точним за змістом. Воно відображає переважно державну мережеву інформаційну інфраструктуру, що забезпечує оптимальне, з погляду суспільства, функціонування всіх гілок і рівнів державної влади. Тому доцільніше використовувати термін «електронне урядування». З одного боку, це поняття об'єднує механізми, процеси та інститути, через які громадяни і групи висловлюють свої інтереси, реалізують законні права, виконують обов'язки і балансують між розбіжностями» – так зазначається в робочих документах ЄС та ООН [6]. З іншого ж боку, деякі вчені вважають урядування способом організації державної влади за допомогою систем локальних інформаційних мереж та сегментів глобальної інформаційної мережі, яка забезпечує функціонування певних органів в режимі реального часу та робить максимально простим і доступним щоденне спілкування громадянина з органами влади [7]. Пов'язуючи його з доступом до публічної інформації, що є ефективним

засобом забезпечення такого доступу, а відтак сприяє прозорості та ефективності діяльності органів публічної адміністрації [8, с. 303].

Відповідно, електронне урядування – це форма організації державного управління, яка за рахунок широкого застосування інформаційно-комунікаційних технологій сприяє підвищенню ефективності, відкритості та прозорості діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування, наданню в дистанційному режимі комплексу державних послуг для людини та громадянина, суспільства, держави та бізнесу [9]. Метою запровадження електронного урядування в Україні є розвиток електронної демократії задля досягнення європейських стандартів якості електронних державних послуг, відкритості та прозорості влади для людини та громадянина, громадських організацій та бізнесу [10]. Мета електронної демократії полягає у створенні фундаменту для участі людини та громадянина у прийнятті державних рішень, посилення впливу на формування і реалізацію державної політики, вирішення питань місцевого значення, посилення прозорості та підзвітності органів влади громадянам [11].

Завдяки цьому громадяни матимуть можливість отримувати достовірну, точну та оперативну інформацію про діяльність органів влади, а відтак – братимуть участь у прийнятті державних рішень. Це надасть змогу зекономити матеріальні та часові ресурсів, ефективніше використовувати бюджетні кошти, скоротити витрат на утримання державного апарату, підвищити ефективність публічної адміністрації у внутрішній організації своєї діяльності, підвищити якість адміністративних послуг, а також зменшити корупцію в органах влади.

Таким чином, електронне урядування є сучасним дієвим засобом розвитку суспільства і держави, який активно сприятиме становленню інформаційного суспільства через підвищення ефективності взаємодії між державними інститутами, бізнесом та громадянами.

Література

1. Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007–2015 роки : Закон України № 537-V від 09.01.2007 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>
2. Клименко І. В. Проблеми та пріоритети державного управління інформаційною безпекою в системі електронного урядування [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.dy.nauka.com.ua/?operation=1&iid=18>
3. Дубов Д. В. Основи електронного урядування: Навчальний посібник / Д. В. Дубов, С. В. Дубова. – К. : Центр навчальної літератури, 2006. – 176 с.
4. Хмара О., Кіфенко О., Тимченко О. Електронний уряд Януковича вже 10 років як паперовий [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.pravda.com.ua/articles/2013/02/19/6983815/>

5. Світовий досвід е-урядування [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://nc.gov.ua/menu/e_gov/
6. Міхровська М.С. Розвиток електронного урядування як пріоритетне завдання становлення публічної адміністрації в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://sn-jurid.crimea.edu/arhiv/2012/25_1law/045_mixr.pdf
7. Демкова М. Електронне урядування – запорука прозорості та ефективності влади [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.Justinian.com.ua/article.php?id=2614>
8. Права громадян у сфері виконавчої влади: адміністративно-правове забезпечення реалізації та захисту: [Монографія] / [Кол. авт.] / [За заг. ред. В.Б. Авер'янова]. – К. : Ін-т держ. і права ім. В. М. Корецького НАН України; Дніпроп. Держ. Ун-т внутр. справ; Ліра ЛТД, 2008. – 588 с
9. Баранов О.А., Демкова М.С., Дзюба С.В. та ін. Концепція розвитку електронного урядування в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.irf.ua/files/ukr/conception_final.pdf
10. Електронне урядування в Україні – ефективна влада для мешканців [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://msdp.undp.org.ua/data/publications/postranichno.pdf>
11. Коліушко І.Б. Електронне урядування – шлях до ефективності та прозорості державного управління / І.Б. Коліушко, М.С. Демкова // Інформаційне суспільство. Шлях України. – К. : Бібліотека інформ. суспільства, 2004. – С. 138–143.

УДК 349.3 (043.2)

Тищенко О. В., к.ю.н., доцент,
Київський національний університет
імені Тараса Шевченка, м. Київ, Україна

СОЦІАЛЬНО-ПРАВОВА СУТНІСТЬ БЛАГОДІЙНОСТІ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ

Виникнення незалежної держави України знову поставило перед суспільством необхідність повернення до кращих християнських гуманістичних традицій, в тому числі відродження благодійності. В сучасних умовах постає питання соціальної відповідальності представників бізнесу перед суспільством за свою діяльність та усвідомлення ними потреби доброчинної діяльності на благо суспільства. З метою реалізації цих завдань в Україні було прийнято Закон України «Про благодійну діяльність та благодійні організації» від 05.07.2012 р. № 5073-VI, який визначає загальні засади благодійної діяльності в Україні, забезпечує правове регулювання відносин у суспільстві, спрямованих на розвиток благодійної діяльності, утвердження гуманізму і милосердя, забезпечує сприятливі умови для утворення і діяльності благодійних організацій. Згідно ст.1 цього Закону, благодійна діяльність – добро-